

Der Sonor /j/ im Ostslawischen

1. Die Wiedergabe des Phonems /j/ im Schriftbild

Russisch	Ukrainisch	Weißrussisch
е <u>сть</u> , ю <u>ный</u> , я <u>года</u> , е <u>лка</u>	є <u>дн</u> ати, ю <u>ний</u> , я <u>года</u> , ї <u>сти</u>	є <u>ці</u> , ю <u>ны</u> , я <u>гада</u> , є <u>лка</u> , і <u>скра</u> (unter Betonung)
пере <u>ех</u> ать, да <u>ют</u> , сто <u>я</u> ть, тво <u>е</u>	да <u>є</u> ш, да <u>ю</u> ть, сто <u>я</u> ти, пере <u>ї</u> хати	пера <u>є</u> хаць, да <u>ю</u> ць, ста <u>я</u> ць, тва <u>є</u> , ста <u>ї</u> ш; яны чыталі і пісалі (nicht aber in: ён чытаў і пісаў)
с <u>ь</u> е <u>ст</u> ь, п <u>ь</u> ю, п <u>ь</u> я <u>н</u> ый, об <u>ь</u> е <u>м</u> , сем <u>ь</u> и	п' <u>є</u> ш, п' <u>ю</u> , п' <u>я</u> ний, тр <u>ь</u> ох, сі <u>м</u> 'і	п' <u>є</u> ш, п' <u>ю</u> , п' <u>я</u> ны, л <u>ь</u> е <u>м</u> , сем' <u>і</u>
ма <u>й</u> ка, стр <u>о</u> й	ма <u>й</u> ка, буд <u>у</u> й, й <u>о</u> го, й <u>о</u> му під <u>ї</u> ом, й <u>н</u> яти	ма <u>й</u> ка, буд <u>у</u> й
й <u>е</u> менский, й <u>о</u> г <u>у</u> рт, ма <u>й</u> о <u>р</u>	й <u>о</u> гурт, ма <u>й</u> о <u>р</u>	й <u>е</u> менскі, й <u>а</u> г <u>е</u> рт

2. Die Realisation des Phonems /j/

Russisch

Realisation		konsonantisches [j]	vokalisches, unsilbisches [ɨ]
Positionen		vor betontem Vokal	vor unbetontem Vokal / vor Konsonant / im Auslaut
Anlaut		е <u>ст</u> ь, е <u>л</u> ка, ю <u>н</u> ый, я <u>д</u> , й <u>о</u> га	е <u>д</u> иный, ю <u>м</u> орист, я <u>з</u> ык
Inlaut	nach Vokal	да <u>е</u> шь, мо <u>я</u> , мо <u>ю</u> ; ма <u>й</u> о <u>р</u>	зн <u>а</u> ешь, ма <u>я</u> , мо <u>ю</u> ; во <u>й</u> на
	nach Konsonant	сы <u>р</u> ь <u>е</u> , об <u>ь</u> е <u>м</u> , ста <u>т</u> ь <u>я</u> , ста <u>т</u> ь <u>и</u> , вни <u>ч</u> ью, п <u>ь</u> ю, комп <u>ь</u> ю <u>т</u> ер	воскрес <u>е</u> нье, с <u>ь</u> е <u>д</u> ать, бр <u>а</u> тья, в-тр <u>е</u> ть <u>и</u> х, в <u>ы</u> п <u>ь</u> ю, но <u>ч</u> ью
Auslaut (nach Vokal)			пей, сем <u>ь</u> е <u>й</u> , мо <u>й</u> , со <u>в</u> е <u>т</u> уй, дай, но <u>в</u> ый, ди <u>к</u> ий

Ausnahmen: йогурт, майонез

Ukrainisch

Realisation		konsonantisches [j]	vokalisches, unsilbisches [ɨ]
Positionen		vor Vokal	vor Konsonant / im Auslaut
Anlaut		єднáти, ю́ний, я́года, ядрó, ї́сти	ї́няти, ї́ти, ї́де, ї́деш, ї́де
Inlaut	nach Vokal	сво́е, сво́ю, сво́я, йо́го, украї́нська, украї́нської, га́яти, наклéїти	ма́йка, зна́ймо
	nach Konsonant	п'єш, п'ю́, п'я́ний, напа́м'ять, трьох, сíм'ї, підйóм	
Auslaut			хай, пий, музе́й

Weißrussisch

Realisation		konsonantisches [j]	vokalisches, unsilbisches [ɨ]
Positionen		vortonig vor Vokal / für betontes (i) im Anlaut	nachtonig vor Vokal / für unbetontes (i) im Anlaut / vor Konsonant / im Auslaut
Anlaut		ячме́нно, йаге́рт, і́скра	і́граць, і́деа́л
Inlaut	nach Vokal	ма́я, маё́р	ма́йка, тэрыто́рыя, на тэрыто́рыі
	nach Konsonant	п'єш, аб'ём, п'ю́, п'я́ны, з'я́ва	зна́еш, сэм'і
Auslaut			буду́й

Die Realisation des Sonore /v/ und /vʲ/ im Ukrainischen und Weißrussischen

Ukrainisch

/v/			
vor Vokalen		vor Konsonanten oder im Auslaut	
vor [a], [ɛ], [ɪ], [i]	vor [ɔ], [ʊ], [i]	im Anlaut nach Vokalen	im Anlaut nach Konsonanten
/v/ → [v], [vʲ]	/v/ → [w], [wʲ]	/v/ → [ʋ]	/v/ → [ʊ]
травá верх в́исоко він	во́гoнь ву́ста він	вовк, прáвда, о́стрів, ходи́в, бу́в вчо́ра внук вчи́тися иде <u>в</u> перед старá <u>в</u> довá	 учо́ра уну́к учи́тися ішов <u>у</u> перед син <u>в</u> дови́

Weißrussisch

/v/ und /vʲ/			
vor Vokalen: /v/, /vʲ/ → [v], [vʲ]		vor Konsonanten oder im Auslaut: /v/, /vʲ/ → [ʋ] / [ʊ]	
вада, вадкі, увага, у крыві		ўнук, ўдава, праўда, галоў, кроў vgl.auch: вучы́цца, вуча́нь, вуча́ніца	
		im Anlaut nach Vokal	im Anlaut nach Konsonant
		прыехалі у горад	прыехаў у горад

Anmerkung zum Russischen: Hier gehören /v/ und /vʲ/ zu den Geräuschkonsonanten.